

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

09.02.2026

М ө с л и м

№ 49

«2026– 2030 елларга Мөслим муниципаль районында дәүләт милли сәясәттен гамәлгә ашыру» муниципаль программасын раслау турында

Россия Федерациясе Президентының 2025 елның 25 ноябрәндәге 858 номерлы Указы белән расланган 2036 елга кадәр чорга Россия Федерациясе дәүләт милли сәясәте стратегиясен үтәү йөзеннән, Мөслим муниципаль районы Башкарма комитеты **КАРАР БИРЭ:**

1. «2026-2030 елларга Мөслим муниципаль районында дәүләт милли сәясәттен гамәлгә ашыру» муниципаль программасын кушымта нигезендә расларга.
2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru> урнаштырырга.
3. Әлеге карар рәсми рәвештә халыкка игълан ителгәннән соң үз көченә керә.
4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының социаль-мәдәни үсеше буенча Башкарма комитет житәкчесе урынбасары М.Р. Бәдретдиновага йөкләргә.

Башкарма комитет житәкчесе

И.Ф. Салихжанов

«2026-2030 елларга Мөслим муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» муниципаль программасы

ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

Программаның исеме	« 2026-2030 елларга Мөслим муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру » муниципаль программасы
Программаны эшләү өчен нигезләр	Россия Федерациясе Президентының 2025 елның 25 ноябрена 858 номерлы Указы белән расланган 2030 елга кадәр чорга Россия Федерациясе дәүләт милли сәясәт стратегиясе.
Программаны төп эшләүче	Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Башкарма комитеты
Программаның төп чараларын башкаручылар (киләшү буенча)	Мөслим муниципаль районы Башкарма комитеты, Мөслим муниципаль районының мәдәният бүлеге МКУ, ТР Мөслим муниципаль районының мәгариф идарәсе МКУ, ТР Мөслим муниципаль районы башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, «Татмедиа» АЖ филиалы «Мөслим-информ», Мөслим муниципаль районының предприятиеләре, оешмалары һәм учреждениеләре.
Программаның максатлары:	Мөслим муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру, муниципаль район территориясендә яшәүче халыклар вәкилләренең цивилизациялә үсеше, этника һәм конфессиялә тынычлыкны һәм татулыкны саклау, гомумроссия граждан тәңгәлләген (Россия милләтен) ныгыту, мигрантларны уңышлы социаль һәм мәдәни адаптацияләү, гражданның тормыш һәм тынычлыгын, экстремизмга һәм террорчылыкка каршы торы, аларның чагылышларын профилактикалау һәм кискәтү нигезендә аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклау дәрәжәсен арттыру
Программаның бурычлары	1. Мөслим муниципаль районы территориясендә яшәүче халыклар вәкилләренең милли-мәдәни үсешенә ярдәм итү һәм гомумроссия гражданлык тиңдәшлеген ныгыту; 2. Дәүләт һәм муниципаль органнарның Мөслим муниципаль районы территориясендә дәүләт милли сәясәт өлкәсендә гражданлык жәмгыяте институтлары белән үзара хезмәттәшлеген камилләштерү; 3. Мигрантларның этника һәм конфессиялә тынычлыгына һәм татулыгына, социомәдәни жайлашуына һәм интеграциясенә шартлар тудыру һәм ярдәм итү; 4. Республика һәм районнан читтә татар халкының милли тиңдәшлеген саклап калу һәм үстерү өчен шартлар тудыруда ярдәм күрсәтү;

	<p>5. Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районында татар, рус һәм башка телләрне саклау, өйрәнү һәм үстерү өчен шартлар тудыру;</p> <p>6. Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгыту, социаль, этник һәм конфессия нигезендә конфликтларны профилактикалау һәм булдырмау;</p> <p>7. Халыкның террор һәм экстремистик идеологиягә карата түземсезлек атмосферасын булдыруга юнәлдерелгән жәмәгәтчелек фикерен формалаштыру;</p> <p>8. Террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалау мәсьәләләрендә Мөслим муниципаль районы территориясендә дәүләт хакимияте органнарының ведомствоара хезмәттәшлек дәрәжәсен күтәрү һәм эшчәнлеген координацияләү;</p> <p>9. Яшьләр арасында толерантлык һәм этникара мәдәният формалаштыру, агрессив төрлөгә профилактикалау;</p> <p>10. Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыруны фәнни һәм мәгълүмати тәэмин итү;</p> <p>11. Программа куйган бурычларны үтәү кысаларында республика, бөтенроссия, халыкара конкурсларда һәм фестивальләрдә катнашу.</p>																							
Программаны гамәлгә ашыру вакыты	2026-2030 еллар																							
Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы	<table border="1" data-bbox="424 992 1374 1485"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Ел</th> <th colspan="2">Көтелгән акча күләме, мең сумнарда</th> </tr> <tr> <th>Мөслим муниципаль районы бюджеты</th> <th>федераль бюджет</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2026</td> <td>707,35 мең сум</td> <td></td> </tr> <tr> <td>2027</td> <td>707,35 мең сум</td> <td></td> </tr> <tr> <td>2028</td> <td>707,35 мең сум</td> <td></td> </tr> <tr> <td>2029</td> <td>707,35 мең сум</td> <td></td> </tr> <tr> <td>2030</td> <td>707,35 мең сум</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Барлығы</td> <td>3 536,75 мең сум</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Программаны финанслауның гомуми күләме Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы бюджеты хисабына 3536,75 мең сум тәшкил итә.</p> <p>«Искәрмә» Программаны финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм тиешле финанс елына һәм план чорына тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук Программа чараларын уртак финанслауга федераль бюджеттан акчалар бүлеп бирүне исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш";</p>	Ел	Көтелгән акча күләме, мең сумнарда		Мөслим муниципаль районы бюджеты	федераль бюджет	2026	707,35 мең сум		2027	707,35 мең сум		2028	707,35 мең сум		2029	707,35 мең сум		2030	707,35 мең сум		Барлығы	3 536,75 мең сум	
Ел	Көтелгән акча күләме, мең сумнарда																							
	Мөслим муниципаль районы бюджеты	федераль бюджет																						
2026	707,35 мең сум																							
2027	707,35 мең сум																							
2028	707,35 мең сум																							
2029	707,35 мең сум																							
2030	707,35 мең сум																							
Барлығы	3 536,75 мең сум																							
Программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижеләре һәм социаль-икътисадый	<p>Программаны гамәлгә ашырудан социаль-икътисадый нәтижеләлек социаль тотрыклылыкны, этникара һәм конфессияара тынычлыкны һәм татулыкны, этномәдени үзенчәлекне саклап калудан һәм Татарстан Республикасының Мөслим муниципаль районында яшәүче халыклар вәкилләренең социаль-мәдени ихтыяжларын канәгатьләндерүдән гыйбарәт һәм этномәдени һәм социаль үзенчәлекне яхшыртуда, региональ һәм гомумроссия гражданлык тиндәшлеген ныгытуда,</p>																							

нәтижелелек күрсәткечләре	<p>этномәдәни потенциалны файдалануның нәтижелелеген арттыруда, милләтара һәм динара конфликтларны булдырмауда, регионның инвестицион һәм туристлык жәлеп итүчәнлеген арттыруда, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясен камилләштерүгә һәм интеграцияләүгә юнәлдерелгән чаралар системасын гамәлгә ашыруда чагыла.</p> <p>Көтелгән нәтижеләр:</p> <ul style="list-style-type: none"> - башка милләт вәкилләренә карата толерантлык дәрәжәсе (2030 елга күрсәткечнең планлаштырылган мәгънәсе - 90 %); - Мөслим муниципаль районында милләтара мөнәсәбәтләр торышын уңай бәяләүче гражданныр өләше (2030 елга күрсәткечнең планлаштырылган мәгънәсе – 90 %); - Мөслим муниципаль районында конфессияара мөнәсәбәтләр торышын уңай бәяләүче гражданныр өләше (2030 елга күрсәткечнең планлаштырылган мәгънәсе – 89 %); - башка милләт вәкилләренә карата толерантлы мөнәсәбәт дәрәжәсе - 75,0 процент - гомумроссия гражданнык тәңгәлләге дәрәжәсе – 82 процент; - татарстан тиңдәшләге дәрәжәсе – 82 процент; - үзләренә карата милли билге буенча дискриминация булмавын билгеләүче гражданныр өләше – 94 процент; - чит ил гражданнырына карата тискәре мөнәсәбәт кичермәүче гражданныр өләше – 82 процент.
---------------------------	---

I. Программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә, шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемаларга гомуми характеристика

«2026 - 2030 елларга Мөслим муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» муниципаль программасы Россия Федерациясе Президентының 2025 елның 25 ноябрәндәге 858 номерлы Указы белән расланган 2030 елга кадәр чорга Россия Федерациясе дәүләт милли сәясәте Стратегиясе нигезендә эшләнә.

Программа милләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендә дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыруның максатларын, принципларын, төп юнәлешләрен, бурычларын һәм механизмларын билгели, Мөслим муниципаль районында яшәүче халыкларның этномәдәни ихтыяжларын канәгатьләндерү өчен оптималь шартлар тудыра.

Мөслим муниципаль районында милләтара (этникара) мөнәсәбәтләрнең торышы төрле этник төркемнәр һәм конфессияләр вәкилләренә тотрыклылыгы, тыныч хезмәттәшләге белән характерлана. Үзара ихтирамга һәм ышанычка нигезләнгән милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр районда уңай динамикалы тенденцияләр рәвешендә ныгыды һәм ижтимагый этномәдәни берләшмәләр һәм гражданны жәмгыятенә башка институтлары белән хезмәттәшлектә дәүләт һәм муниципаль хакимият органнарының аерым кайгырту предметы булып тора.

Мөслим муниципаль районы Татарстан Республикасының күпмилләтле һәм күпконфессиональ муниципаль берәмләге булып тора, аның үсешә хәзерге Татарстан территориясендә яшәүче халыклар вәкилләренәң үзара тыгыз этномәдәни йогынтысы һәм традицияләренәң үзара үтеп керүә белән характерлана. Бу процесста, гадәттәгечә, Мөслим муниципаль районында яшәүче башка халыклар вәкилләренә караганда күпчелекне тәшкит итүчә татар һәм рус халыклары вәкилләре төп роль уйный.

Мөслим районында 19,1 мең кеше яши, шуларның 90,3% татарлар, 6,0% руслар, 2,6% мари, 1,1% башка милләт вәкилләре.

Мөслим районында төрле мәдәният һәм дин вәкилләре озак вакыт бергә яшәгәндә барлыкка килгән күршелек традицияләре бүгенгә көндә дә саклана. Моңа

гомумроссия гражданлык үзенчөлеген формалаштыру, яшь буынны Татарстан Республикасында яшәүче халыкларның мәдәниятенә, теленә, гореф-гадәтләренә хөрмәт рухында тәрбияләү, белем бирү процессында гуманитар юнәлешнең ролен күтәрү буенча максатчан эш ярдәм итә.

Милли жәмгыятьләр каршында 4 фольклор ансамбле эшли: «Мөслим тугайлары» татар фольклор ансамбле, «Рябинушка» рус фольклор ансамбле, «Поляр кас» мари фольклор ансамбле, «Усыкай буйлары» керәшен фольклор ансамбле. Аларда талантлы укытучылар - педагогик белемле милли жәмгыятьләр вәкилләре эшли. Алар бу милләтләрнең халык мәдәниятен саклап калуда, милләтара һәм конфессияара толерантлык формалаштыруда зур роль уйнайлар.

Идарә системасы, мәгариф, мәдәният учреждениеләре, яшьләр сәясәте һәм массакүләм мәгълүмат чаралары кадрларының этномәдәни үсеш, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр мәсьәләләрендә квалификациясен һәм компетентлыгын күтәрү, мигрантларны хокукый яктан агарту, аларны социаль-мәдәни адаптацияләү һәм жәмгыятькә интеграцияләү эше мөһим бурыч булып тора. Районда конфессияара тынычлыкны һәм татулыкны тәэмин итүдә, мигрантларның уңышлы социомәдәни адаптациясен һәм интеграциясен тәэмин итүдә граждан жәмгыяте институтлары сизелерлек роль уйнай. Алар арасында Бөтендөнья татар конгрессы Башкарма комитеты вәкиллеге, «Ак калфак» ижтимагый оешмасы, Мөслим районы мөхтәсибәте, дини оешмалар, районның Ижтимагый советы һәм ветераннар советы кебек мөһим институтлар мөһим урын алып тора. Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы территориясендә 36 мәчет, 1 чиркәү һәм свв. Косма һәм Дамиан (Рим) храмы мөхәлләсе бар.

Традицион дини агым вәкилләре гыйбадәт вакытында халык арасында дини һәм конфессияара розгыш-талашны булдырмауга юнәлдерелгән мәгърифәтчелек эше белән шөгыльләнәләр. Руханилар лидерлары шәһәр һәм район чараларында актив катнашалар, мәгърифәтчелек эше белән шөгыльләнәләр. Традицион дини берләшмәләр район житәкчеләге белән даими элементдә торалар.

Милләтара мөнәсәбәтләрне үстерү һәм камилләштерү проблемасы комплекслы якин килүне, программалы-максатчан ысуллар белән чишелешне таләп итә.

Аларга түбәндәгеләр керә: - милләтара интеграция һәм теләктәшлек проблемаларының масштаблылыгы һәм күпкырлылыгы; - милләтара мөнәсәбәтләрне жайга салу процессының күпкырлылыгы; - төрле этник төркемнәр вәкилләре һәм район территориясендә яшәүче халыклар арасында гомумгражданлык ризалыгын булдыру процессының үзара бәйләнеше; - башкарма хакимият органнарының, жирле үзидарә органнарының, милли-мәдәни берләшмәләрнең һәм дини берләшмәләрнең дәүләт милли сәясәтен тормышка ашыруда үзара хезмәттәшлеге, этноконфликтларны һәм экстремизмны профилактикалау зарурлыгы.

«2026-2030 елларга Мөслим муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» муниципаль программасы муниципаль берәмлектә милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләрнең уңай характерын саклап калуга юнәлдерелгән һәм күп гасырлык үзара хөрмәт һәм күршелек традицияләре нигезендә гражданның этномәдәни ихтыяжларын канәгатьләндерүгә ярдәм итүгә юнәлдерелгән. Программа милләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендәге проблемаларны булдырмый калырга, Мөслим муниципаль районының күпмилләтле халкының этномәдәни үсешен саклап калырга һәм яхшыртырга мөмкинлек бирәчәк.

II. Аны тормышка ашыруның төп максатлары, бурычлары, сроклары һәм этаплары

Программаның максаты һәм бурычлары Россия Федерациясе Президентының 2025 елның 25 ноябрәндәге 858 номерлы Указы белән расланган 2036 елга кадәр чорга Россия Федерациясе дәүләт милли сәясәте стратегиясендә һәм Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәте өлкәсенә кагылышлы федераль һәм региональ законнар һәм норматив хокукый актлар белән билгеләнгән өстенлекле юнәлешләргә бәйле.

Программаның максаты

Мөслим муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру, этникара һәм конфессияара тынычлыкны һәм татулыкны ныгыту, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләрне гармонияләштерү, Мөслим муниципаль районында яшәүче халыкларның этномәдәни һәм тел күптөрлелеген саклап калу һәм аларга ярдәм итү, чит ил гражданнын Россия жәмәгәтчелегенә уңышлы социомәдәни адаптацияләү һәм интеграцияләү, гомумроссия гражданлык һәм татарстан тәңгәлләге».

Программаның бурычлары:

1. Мөслим муниципаль районы территориясендә яшәүче халыклар вәкилләренең милли-мәдәни үсешенә ярдәм итү һәм гомумроссия гражданлык үзенчәлеген ныгыту;

2. Дәүләт һәм муниципаль органнарның Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәте өлкәсендә гражданлык жәмгыяте институтлары һәм Мөслим муниципаль районы территориясендә үзара эшчәнлекне камилләштерү

3. Милләтара һәм конфессияара тынычлык һәм татулыкка, мигрантларның социаль-мәдәни жайлашуына һәм интеграциясенә шартлар тудыру һәм ярдәм итү;

4. Республика һәм районнан читтә татар халкының милли тиңдәшлеген саклап калу һәм үстерү өчен шартлар тудыруда ярдәм күрсәтү;

5. Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгыту, социаль, этник һәм конфессиональ туйфракта конфликтларны кисәтү һәм булдырмау.

6. Халыкның террор һәм экстремистик идеологиягә карата түземсезлек атмосферасын булдыруга юнәлдерелгән жәмәгәтчелек фикерен формалаштыру;

7. Террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалау мәсьәләләрендә Мөслим муниципаль районы территориясендә дәүләт хакимияте органнарының ведомствоара хезмәттәшлек дәрәжәсен күтәрү һәм эшчәнлеген координацияләү;

8. Яшьләр арасында толерантлык һәм этникара мәдәниятне формалаштыру, агрессив тәртипне профилактикалау;

9. Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районында татар, рус һәм башка телләргә саклау, өйрәнү һәм үстерү өчен шартлар тудыру;

10. Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыруны фәнни һәм мөгълүмати тәэмин итү.

Программаны гамәлгә ашыру вакыты: 2026-2030 еллар. Гамәлгә ашыру этаплары аерылмый. Программаның максатлары, бурычлары, чаралары буенча нәтижеләрне бәяләү индикаторлары турындагы мөгълүматлар аның кушымтасында китерелә.

III. Программаны ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү

Программа чараларын финанслау Мөслим муниципаль районы бюджеты хисабына башкарылачак.

Программада программа чараларын гамәлгә ашыру өчен бюджеттан тыш акчаларны (эшмәкәрләр, спонсорлар акчалары) һәм Мөслим муниципаль районы бюджетлары акчаларын жәлеп итү мөмкинлеге каралган.

Ел	Көтелгән акчалар күләме, мең сумнарда	
	Татарстан Республикасы бюджеты	федераль бюджет
2026	707,35 мең сум	
2027	707,35 мең сум	
2028	707,35 мең сум	
2029	707,35 мең сум	
2030	707,35 мең сум	
Барлығы	3 536,75 мең сум	

Программага финанслауның гомуми күләме 3536,75 мең сумны тәшкил итә, Мөслим муниципаль районы бюджеты акчалары.

IV Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программа чараларын гамәлгә ашыру барышында Мөслим муниципаль районы Башкарма комитеты исемнен заказчы-координатор төп башкаручыларның үзара хезмәттәшлеген, чараларны гамәлгә ашыруның барышын һәм башкаручыларның акчалардан нәтижәле файдалануын тикшереп тора. Программа чаралары Программаның муниципаль заказчысы тарафыннан Программа чараларының барлык башкаручылары белән гамәлгә ашырыла торган муниципаль контрактлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

Программаны гамәлгә ашыруда катнашучы муниципаль учреждениеләр һәм оешмалар Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Башкарма комитетына квартал саен аның үтәләше турында хисап кварталыннан соң килгән айның 15 числосына кадәр мәгълүмат бирәләр.

VI. Программаның социаль-иқтисади нәтижәләлеген бәяләү

Программаны гамәлгә ашырудан социаль-иқтисадиый файда социаль тотрыклылыкны, милләтара һәм конфессияара тынычлыкны һәм татулыкны, этномәдәни үзенчәлекләрне саклаудан һәм Мөслим районында яшәүче халыклар вәкилләренең социаль-мәдәни ихтыяжларын канәгатьләндерүдән гыйбарәт һәм түбәндөгечә чагыла:

- этномәдәни һәм социаль халәтне яхшыртуда;
- региональ һәм гомумроссия гражданлык тиндәшлеген ныгытуда;
- этномәдәни потенциалны файдалануның нәтижәләлеге артуда;
- милләтара каршылыкларны булдырмый калуда.

Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәләлеге халыкларның төрле вәкилләренең толерантлыгы һәм мәдәниятенә, теленә һәм гореф-гадәтләренә хөрмәт үсүе нигезендә бәяләнәчәк. Социаль тотрыклылыкны, этникара һәм конфессияара тынычлыкны һәм этномәдәни үзенчәлекнең татулыгын саклап калу,

Мөслим муниципаль районында яшәүче халыклар вәкилләренең социаль-мәдәни ихтыяжын канәгатьләндерү.

Этномәдәни өлкәдәге төп нәтижәләр, кагыйдә буларак, вакыт буенча кичектерелгән социаль эффектта, аерым алганда, төрле халык вәкилләренең мәдәниятенә, теленә һәм горейф-гадәтләренә карата толерантлык һәм ихтирамның үсүендә, кешеләрнең үз-үзләрен тоту нормаларының уңай үзгәрүендә, ТР Мөслим муниципаль районының тотрыклы үсешендә мөһим фактор буларак бердәм этномәдәни киңлекнең үсешендә чагыла.

Программаны гамәлгә ашыру Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районында яшәүче халыклар вәкилләренең уңай милләтара (этникара) һәм конфессияара хезмәттәшлеген, этник һәм конфессиональ туфракта конфликтларны профилактикалауны һәм булдырмый калуны, мигрантларны адаптацияләү өчен шартлар булдыруны, район территориясендә террорчылыкны һәм экстремизмны социаль профилактикалау дөүләт системасының нәтижәлелеген арттыруны, предприятиеләрнең, учреждениеләрнең, барлык милек рәвешләрендәге оешмаларның террорчылыгын һәм экстремизмын кисәтү эшчәнлеген оештыруга жәлеп итүне, шулай ук жәмәгать оешмаларын жәлеп итүне, террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалауны тәэмин итүне, дөүләт органнарының һәм ижтимагый оешмаларның мәгълүмати эшчәнлеген тәэмин итүне һәм Мөслим муниципаль районы территориясендә иминлекне тәэмин итүне яхшырту.

«2026-2030 елларга Мөслим муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» программасына 1 номерлы кушымта

«2026-2030 елларда Мөслим муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» программалы чаралар исемлегә

№ т/б	Төп чараларның исемнәре	Башкаручылар	Үтәү сроклары	Финанслау чыганагы	Еллар буенча чыгымнар суммасы (мең сумнарда)				
					2026	2027	2028	2029	2030
1. Мөслим муниципаль районы территориясендә яшәүче халыклар вәкилләренең милли-мәдәни үсешенә ярдәм итү һәм гомумроссия гражданлык тиңдәшлеген ныгыту;									
1.1	Традицион халык бәйрәмнәре һәм йолалары (Сабантуй, Май чабу (Масленица), Семьк, Нәүрүз, Троица, Питрау һ. б.)	Авыл җирлекләре башкарма комитеты, «Мәдәният бүлегә» МКУ, МКУ «Мәгариф идарәсе», Мөслим МРҮ	2026-2030 еллар	Район бюджеты, спонсорлык чаралары	330.0	350.0	380.0	380.0	380.0
1.2	Календар бәйрәмнәр (Ватанны саклаучылар көне, Халыкара хатын-кызлар көне, Җиңү көне, Балаларны яклау көне, Өлкәннәр көне, Инвалидлар көне, Ватан Геройлары көне, Халыклар бердәмлегә көне һ.б.)	«Мәдәният бүлегә» МКУ МКУ «Мәгариф идарәсе», Мөслим МРҮ	2026-2030 еллар	Район бюджеты иганә акчалары	50.0	50.0	50.0	50.0	50.0
1.3	Театральләштерелгән тамашалар, рус һәм татар телләрендә тематик һәм күңел ачу программалары, район территориясендә гражданлык бердәмлеген ныгыту темаларын чагылдыра торган милли көрәш турнирлары.	«Мәдәният бүлегә» МКУ, яшьләр эшләре һәм спорт бүлегә	2026-2030 еллар	Район бюджеты иганә акчалары	25.0	25.0	30.0	30.0	30.0

1.4	Халык ижаты фестивальлэре, смотрлар, конкурслар: - «Йолдызлык» эстрада сэнгатенең район яшьлэр фестивале - театр коллективлары конкурслары; - район предприятиелэре һәм оешмалары үзешчәннэренең смотр-конкурсы; - район авыл жирлеклэре үзешчәннэренең смотр-конкурсы; - «Яшь бөрелэр» балалар конкурсы; - 60 яштән өлкәнрәклэр өчен «Алтын яшь» конкурс-фестивале - милли мәдәниятлэр һәм горeref-гадәтлэр елы кысаларында ветераннарның (пензионерларның) коллектив бию фестивале.	«Мәдәният бүлеге» МКУ «Мәгариф идарәсе» МКУ	2026-2030 еллар	Район бюджеты иганә акчалары	55.0	60.0	60.0	60.0	60.0
1.5	Халыкара толерантлык көненә багышланган чаралар циклы: - Хокук саклау органнары катнашында түгәрәк өстәл артында әңгәмә. «Толерантлык - тынычлыкка юл» темасына сыйныф сәгатьлэре.	«Мәгариф идарәсе» МКУ	2026-2030 еллар	Район бюджеты	Агым дагы фина нслау	Агым дагы фина нслау	Агым дагы фина нслау	Агымд агы финанс лау	Агым дагы фина нслау
1.6	«Экстремизмга - юк!» айлыгы кысаларында хокук саклау органнары белгечлэрен һәм хезмәткәрлэрен жәлеп итеп тематик чаралар.	«Мәгариф идарәсе» МКУ, яшьлэр эшлэре һәм спорт бүлеге, «Мәдәният бүлеге» МКУ, Мөслим районы буенча Россия Эчке эшлэр министрлыгы	2026-2030 еллар		-	-	-	-	-

1.7	Федераль, төбәкара, республика бәйгеләрендә һәм фестивальләрендә катнашу: - «Безнең йорт - Татарстан» этномәдәни фестивале - «Без бергә» балалар халык ижаты республика фестивале «Идел-йорт» төбәкара театр коллективлары конкурсы - балалар-яшүсмерләр театр коллективларының төбәкара Фестиваль-конкурсы«Иделкәем & Кариев варислары»	«Мәгариф идарәсе» МКУ, яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, «Мәдәният бүлеге» МКУ	2026-2030 еллар	Район бюджеты иганә акчалары	10.0	15.0	15.0	15.0	15.0
1.8	Россия көненә һәм Татарстан Республикасы көненә багышланган чаралар үткөрү	Авил жирлекләре башкарма комитетлары, «Мәдәният бүлеге» МКУ, МКУ «Мәгариф идарәсе», Мөслим МРҮ	2026-2030 еллар	Район бюджеты иганә акчалары	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0
1.9	Ел саен үткәрелә торган «Зур этнографик диктант» халыкара мөғрифәтчелек акциясендә катнашу	Мөслим муниципаль районы Советы һәм Башкарма комитеты, Иҗтимагый совет	2026-2030 еллар		-	-	-	-	-
1.10	Дини бәйрәмнәргә һәм йолаларга багышланган чараларны эшләү һәм үткөрү: христиан - «Раштуа», «Пасха»; мөселманнар өчен - «Ураза-Бәйрәм», «Корбан-Бәйрәм»	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, «Мәдәният бүлеге» МКУ	2026-2030 еллар	Иганә акчалары	15.0	18.0	18.0	18.0	18.0

1.11	Мөслим муниципаль районы территориясендә яшәүче халыкларның фольклор үзенчәлекләрен ачу чаралары: - халык сәнгать кәсепләре буенча мастер-класслар; - халык музыкаль уен коралларына багышланган музыкаль кичәләр; - халык уен коралларында уйнау буенча мастер-класслар; - фольклор коллективларының ижади кичәләре; - милли киём элементларына багышланган ижади кичәләр.	«Мәдәният бүлеге» МКУ «Мәгариф идарәсе» МКУ	2026-2030 еллар	Район бюджеты						
					5.0	5.0	5.0	5.0	5.0	
<p align="center">2. Дәүләт һәм муниципаль органнарның Татарстан Республикасында һәм турыдан туры Мөслим муниципаль районы территориясендә дәүләт милли сәясәте өлкәсендә гражданлык жәмгыяте институтлары белән үзара хезмәттәшлеген камилләштерү</p>										
2.1	Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру мәсьәләсе буенча авыл жирлекләре башлыклары, Башкарма комитет, социаль яклау, хокук саклау органнары, культ учреждениеләре житәкчеләре белән район семинар-киңәшмәләрен үткөрү	Мөслим муниципаль районы Советы һәм Башкарма комитеты	2026-2030 еллар		-	-	-	-	-	-
2.2	Дини оешмалар, ижтимагый һәм милли берләшмәләр эшчәнлеген гамәлгә ашыручы муниципаль хезмәткәрләренең квалификациясен күтәрү	Башкарма комитет	2026-2030 еллар	Район бюджеты	6.0	7.0	7.0	7.0	7.0	
2.3	Россия, Татарстан тарихын һәм РФ, ТР законнары нигезләрен ача торган китап күргәзмәләрен оештыру	«Мәдәният бүлеге»МКУ	2026-2030 еллар	Район бюджеты						
				-	-	-	-	-	-	-

2.4	Үз халкының туган теленә һәм мәдәниятенә өйрәтүнең заманча методларын, формаларын һәм технологияләрен куллану	«Мәгариф идарәсе» МКУ	2026-2030 еллар		-	-	-	-	-	
3. Милләтара һәм конфессияара тынычлык һәм татулыкка, мигрантларның социаль мәдәни җайлашуына һәм кушылуына шартлар тудыру һәм ярдәм итү										
3.1	Мөслим муниципаль районында чит ил эшче көчләрен җәлеп итү, сайлап алу һәм алардан файдалану механизмнарын камилләштерү	Совет һәм Башкарма комитет	2026-2030 еллар		-	-	-	-	-	
3.2	Мөслим муниципаль районында мигрантларны хокукый мәгърифәт буенча, социаль-мәдәни адаптациядә һәм интеграциядә ярдәм күрсәтү буенча чаралар курсы үткөрү	«Мәдәният бүлеге» МКУ, миграция хезмәте	2026-2030 еллар		-	-	-	-	-	
3.3.	Мигрантлар белән милли-мәдәни берләшмәләр вәкилләре белән очрашулар, түгәрәк өстәлләр үткөрү.	Милли-мәдәни берләшмәләр	2026-2030 еллар	Район бюджеты	-	-	3.0	3.0	3.0	
3.4	Тигез хокуклар гарантиясе: РФ, ТР Конституциясе көннәренә багышланган танып белү чаралары	«Мәдәният бүлеге» МКУ, «Мәгариф идарәсе» МКУ	2026-2030 еллар		-	-	-	-	-	
4. Республика һәм районнан читтә татар халкының милли тиндәшлеген саклап калу һәм үстерү өчен шартлар тудыруда ярдәм күрсәтү										
4.1	ТР МК графигы буенча төбәк татар милли-мәдәни автономияләренә «Сабантуй» бәйрәмен үткөрүдә ярдәм күрсәтү	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, «Мәдәният бүлеге» МКУ	2026-2030 еллар	Татарстан Республикасы бюджеты	(киле шү буенча)	(киле шү буенча)	(киле шү буенча)	(килеш ү буенча)	(киле шү буенча)	
5. Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районында татар, рус һәм башка телләргә саклау, өйрәнү һәм үстерү өчен шартлар тудыру										

5.1	- Халыкара Туган тел көненә багышланган тематик чаралар. - Славян язуы һәм мәдәнияте көненә карата тематик чаралар -Татар теле көненә багышланган тематик чаралар. - Рус теле көненә багышланган тематик чаралар.	«Мәдәният бүлеге» МКУ, «Мәгариф идарәсе» МКУ	2026-2030 еллар	Район бюджеты	6.0	6.0	6.0	6.0	6.0	
6. Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районында дәүләт милли сәясәттен гамәлгә ашыруны фәнни-белем бирү һәм мәгълүмати тәэмин итү										
6.1	Китапханәләр фондларын татар һәм рус телләрендәге Россия халыклары эсәрләре белән туплау	«Мәдәният бүлеге» МКУ	2026-2030 еллар	Район бюджеты	7.0	7.0	7.0	7.0	7.0	
6.2	Милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләрне камилләштерүгә юнәлдерелгән төрле халыкларның мәдәнияте, традицияләре белән таныштыручы әдәби чаралар	«Мәдәният бүлеге» МКУ, «Мәгариф идарәсе» МКУ	2026-2030 еллар	Район бюджеты	-	-	-	-	-	
7. Программа куйган бурычларны үтәү кысаларында республика, бөтенроссия, халыкара конкурсларда һәм фестивальләрдә катнашу										
7.1	«Безнең йорт - Татарстан» республика этномәдәни фестивалендә катнашу	«Мәгариф идарәсе» МКУ, мәдәният бүлеге, яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге	2026-2030 еллар	Район бюджеты	5.0	5.0	6.0	6.0	6.0	
7.2	Мари мәдәниятенә «Семьк» республика бәйрәмендә катнашу	«Мәдәният бүлеге» МКУ	2026-2030 еллар	Район бюджеты	5.0	6.0	6.0	6.0	6.0	
7.3	«Питрау» керәшен мәдәнияте республика бәйрәмендә катнашу	«Мәдәният бүлеге» МКУ	2026-2030 еллар	Район бюджеты	5.0	5.0	6.0	6.0	6.0	

7.4	«Каравон» республика фестивалендә катнашу	«Мәдәният бүлеге» МКУ	2026-2030 еллар	Район бюджеты	5.0	6.0	6.0	6.0	6.0
-----	---	-----------------------	-----------------	---------------	-----	-----	-----	-----	-----